

Digitalizácia nie je centralizovaný pojem. Online podobu budú mať aj Kysucké regionálne noviny

Digitalizácia aj pomyselne, aj prakticky presahuje hranice. Digitalizované zbierky sú tu preto, aby boli dostupné vždy a všade. Formou online regionálnych novín sa po ich digitalizácii dostanú záujemcovia i na Kysuce. V rámci projektu Partnerské knižnice dá Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR) elektronicke podobu regionálnym kysuckým novinám.

V septembri tohto roka bol po prvýkrát vyslaný putovný knižničný skener v rámci projektu Partnerské knižnice. Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR) tak spoločne s partnerskými knižnicami začalo digitalizáciu fondov verejných knižníc. Prvým cieľom knižničného skenera bola Žitnoostrovská knižnica v Dunajskej Strede, odkiaľ sa skener presunie do ďalšej partnerskej knižnice.

Ak možnosti pre samostatnú digitalizáciu knižnice nemajú, môžu požiadať o digitalizáciu a spracovanie v digitalizačnom pracovisku CVTI SR.

Urobila tak aj Kysucká knižnica v Čadci, v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja. Pre digitálne sprístupnenie odovzdala najstarší a najžiadanejší regionálny týždenník – **Kysuce**, pôvodne s názvom **Za nové Kysuce**. CVTI SR aktuálne začalo s jeho digitalizáciou.

*„Celkovo ide o 60 ročníkov regionálneho týždenníka **Kysuce**, v rozpätí rokov 1960-2020. Každý ročník obsahuje v priemere 52 čísiel novín. Kysucká knižnica v Čadci, ako jediná inštitúcia v regióne, disponuje kompletne zoradenými ročníkmi týchto regionálnych novín. Sú bohatým zdrojom informácií o rozvoji regiónu. Tento týždenník je nenahraditeľným prameňom lokálnych informácií. Sú základom pre regionálnu databázu Kysuckej knižnice. Regionálne bibliografické pracovisko knižnice monitoruje články o hospodárskom, spoločenskom a kultúrnom živote Kysúc. Spracováva ich do regionálnej elektronickej bibliografickej databázy,“* konkretizuje Janka Bírová, riaditeľka Kysuckej knižnice.

Ako ďalej doplnila elektronicke bibliografickej databázu, ktorú knižnica buduje, využívajú vo veľkej miere výskumní pracovníci, redaktori, regionálni historici či spisovatelia. Potrebné informácie tu získajú aj študenti vysokých škôl, ktorých kvalifikačné práce sú zamerané na regionálne témy. Užitočná je aj pre študentov, v rámci stredoškolskej odbornej činnosti. Zaujímavosti z nej čerpajú tiež deti základných škôl. Tie sa o regionálne informácie zaujímajú v súvislosti s regionálnou výchovou.

Periodiká Kysuce ponúkajú pohľad do minulosti Kysuckého regiónu. Z hľadiska tvorby novín a písania reportážnych článkov sa čitateľ dostane k zaujímavým informáciám o živote našich starých rodičov, o rozmere vtedajšieho režimu či každodennom kultúrnom a spoločenskom živote v regióne.

Po zdigitalizovaní periodík si čitateľ môže dohľadať aj články významných regionálnych osobností. Tie svoje články a reportáže v Kysuciach uverejňovali počas celých desiatok rokov. Z oblasti kultúry a ochrany prírody to boli napríklad Miroslav Golis, Rudolf Gerát a Jaroslav Velička. Spoločenské dianie podrobne zapisoval dlhoročný redaktor Kysúc Ladislav Paštrnák. Ľudovú kultúru a folklór Kysúc prezentovala pravidelnými rubrikami Mária Húšťavová, ale i uznávaní historici Kysuckého múzea v Čadci. Športové podujatia a úspechy kysuckých športovcov pravidelne monitorovali redaktori Milan Čimbora a Rastislav Hajnoš.

Digitálne spracovanie sprístupní verejnosti i články **Oskára Dubovického** (1919-2009). Významnej osobnosti Kysúc, divadelníka, osvetového pracovníka a publicistu, ktorý publikoval pravidelne. V týždenníku Kysuce uverejnil desiatky skutočných príbehov. Odporoval ich alebo sám zažil. Jeho diela nesú celonárodné poslanstvo a má zmysel zanechať ich tu aj pre ďalšie generácie.

„Význam digitalizácie vidíme predovšetkým v uchovaní významných dokumentov, materiálov a diel. Podieľa sa na zachovaní kultúrneho i regionálneho dedičstva všeobecne. No zároveň reaguje aj na potreby doby. Cieľom sú taktiež lepšie služby vzdelávacích, kultúrnych a informačných inštitúcií,“ pripomína Dávid Baranko z Oddelenia výpožičných služieb a ochrany fondov CVTI SR.

[CVTI SR v spolupráci s partnerskými verejnými knižnicami](#), poskytuje možnosť bezplatnej digitalizácie dokumentov a ich spracovania. V súčasnosti je do projektu **Partnerské knižnice** zapojených 34 verejných knižníc z celého Slovenska. Každá z nich získala zo strany CVTI SR možnosť digitalizácie dokumentov zo svojich fondov a ponuku sprevádzkovať virtuálnu knižnicu. Dohodu o spolupráci s CVTI SR môžu knižnice uzavrieť na dobu určitú a knižnici ňou nevznikajú žiadne finančné náklady.

Kontakt pre médiá – Komunikačný odbor Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR:

tel: 02/59 374 253, tlacove@minedu.sk

Kontakt pre médiá – Centrum vedecko-technických informácií SR:

Eva Vašková, tel.: 02/ 69 25 113, eva.vaskova@cvtisr.sk